

PrO Hardenberg
school voor christelijk praktijkonderwijs

Schoolplan 2021-2025

1

Inleiding

Voor u ligt het schoolplan van PrO Hardenberg voor de periode van 2021-2025.

Het schoolplan is ons leidend document om toe te werken naar onze ambities. We zijn als school ambitieus, omdat we onze jongeren zo goed mogelijk willen voorbereiden op zo zelfstandig mogelijk werken en wonen, omgaan met vrije tijd en volwaardig burgerschap. Dat zijn de vier pijlers van het praktijkonderwijs. Deze opdracht willen wij graag met de leerlingen aangaan.

De wereld rondom het praktijkonderwijs is volop in beweging. Ontwikkelingen als Entreeonderwijs, de Participatiewet en Passend onderwijs hebben een directe impact op wat we als school willen doen. Dat geldt eveneens voor de veranderingen op de regionale arbeidsmarkt. Als school willen we hierop tijdig anticiperen om leerlingen toe te leiden naar bestendige passende werkplekken. Dat maakt dat het schoolplan niet statisch is: tussentijdse aanpassingen zijn hierom noodzakelijk.

We hebben een eigen visie op onze leerlingen en op de manier waarop zij leren. Deze eigen zienswijze proberen we zo concreet mogelijk te vertalen in ons dagelijks handelen in het werk met onze leerlingen.

PrO Hardenberg is een zelfstandige school voor praktijkonderwijs. Wij zijn een regionale school; leerlingen in en rond de gemeente Hardenberg profiteren van ons onderwijsaanbod. We zijn een netwerkschool. Toe leiden naar arbeid, de hoofddoelstelling van ons onderwijs, doen wij samen met partners rondom de school: met de leerlingen en ouders en daarnaast met werkgevers, gemeente en intermediaire organisaties.

Het schoolplan beschrijft kort wat we nu doen en wat onze ambities zijn voor de komende vier jaar. Daarnaast staan we stil bij de eigen aspecten van onze school: thema's waar we ons als school in onderscheiden in het onderwijsaanbod aan onze doelgroep.

Het schoolplan wordt per jaar vertaald naar jaarplannen om zo doelgericht te werken aan onze ambitie. Daarnaast is het een verantwoordingsdocument naar al onze stakeholders. Wij hopen dat dit document helpt om inzicht te geven in wie we zijn en wat we doen.

Veel leesplezier.

Miel van Driel
Directeur

1. Inleiding	1
2. Inhoudsopgave	2
3. Missie, visie en kernwaarden	3
Onze missie	3
Onze visie	4
4. Onderwijsproces	7
Aanbod	7
Zicht op ontwikkeling en begeleiding	9
Didactisch beleid	12
Schoolondersteuningsprofiel	13
Onderwijstijd	13
Samenwerking	14
Praktijkvorming/stage	16
Toetsing	18
5. Schoolklimaat	19
Veiligheid	19
Pedagogisch klimaat	20
6. Resultaten en onderliggende normen	22
Sociale en maatschappelijke competenties	22
Leerresultaten	22
Vervolgsucces	22
Onderliggende normen	24
7. Kwaliteitszorg	27
Kwaliteitszorg	27
Kwaliteitscultuur	28
Verantwoording en dialoog	28
8. Eigen aspecten van kwaliteit	30
IOP	31
Avondschoon	31
Entree	32
Lerende organisatie	32
Begeleide externe stage	33

3 Missie, visie en kernwaarden

Onze missie

Betrokkenheid en Veiligheid

Iedere leerling voelt zich welkom op onze school, want bij ons mag je zijn zoals je bent. We gaan uit van de kwaliteiten van leerlingen en doen dat altijd binnen een realistische context.

Om zich te kunnen ontplooiën moeten leerlingen zich veilig voelen. Om tot leren te komen moeten je dingen doen die je nog niet goed kunt. Dit gebeurt op onze school in een warm pedagogisch klimaat, waarin je fouten mag maken en dan gewoon een nieuwe kans krijgt.

Op PrO Hardenberg zien wij oprechte aandacht en betrokkenheid, in een geborgen en veilige setting, als voorwaarde om tot ontwikkeling te komen. Dit draagt bij aan het persoonlijk welbevinden van leerlingen en bevordert de sociale omgang. Het geeft ze de tools om samen te werken en relaties aan te gaan.

Respect en eigenwaarde

Ieder mens is waardevol. Respect tonen voor elkaar is een voorwaarde voor een schoolklimaat waarin iedereen zichzelf mag zijn. Respect dwing je niet af, dat bouw je op. Daarom hechten wij veel waarde aan een goede onderlinge relatie, waarin we open en transparant met elkaar communiceren.

We laten leerlingen hun eigen talenten ontdekken om ze vervolgens in te kunnen zetten voor zichzelf en voor de ander. Met onze positieve benadering vergroten we de eigenwaarde van leerlingen.

Zelfredzaamheid en verantwoordelijkheid

Ieder mens heeft het recht om sturing te geven aan zijn eigen leven. In de ontwikkeling naar volwassenheid wordt zelfredzaamheid steeds belangrijker en daarom leren we leerlingen stapsgewijs meer verantwoordelijkheden te dragen.

Na het doorlopen van het praktijkonderwijs kunnen jongeren zelfstandig en volwaardig meedoen in de maatschappij. We bereiden leerlingen voor op een toekomst waarin ze zoveel mogelijk zelfstandig keuzes maken op het gebied werken, wonen, vrije tijd en burgerschap.

Maatwerk

Elk mens is uniek. Vanuit je eigen talenten werken geeft voldoening en zingeving aan je leven en daarom staan voor ons de behoeften van de leerling centraal. Binnen PrO Hardenberg zoeken we voor iedere leerling naar de meest passende route op weg naar een baan.

We realiseren maatwerk vanuit de verschillende disciplines, zowel binnen- als buiten de school. De leerling

bepaalt langs welke meetlat wij zijn of haar ontwikkeling leggen.

Maatschappij

Onze school is een oefenplaats om uiteindelijk zelfstandig deel te nemen aan de samenleving. We laten de leerling een realistische houding ontwikkelen ten aanzien van zichzelf en de maatschappij.

Ons onderwijs gaat verder dan de muren van de school. De samenwerking met ons netwerk speelt een belangrijke rol in de uitvoering van ons onderwijs. We staan open voor de wereld buiten de school en zetten de omgeving in waar dat nodig is. Samen dragen we de verantwoordelijkheid dat leerlingen zo goed mogelijk in de maatschappij terechtkomen.

We bieden toekomstgericht onderwijs, waarbij we kritisch kijken naar de kansen en mogelijkheden die de maatschappij ons nu en in de toekomst biedt.

Onze visie

Visie op leren

Op onze school stimuleren we leerlingen om te onderzoeken wie ze zijn en leren ze om te reflecteren op hun kwaliteiten en beperkingen. Zo maken ze kennis met zichzelf. Door het vergroten van hun eigen kracht leren we de jongeren hoe ze omgaan met de verantwoordelijkheden die ze tijdens en na hun schoolperiode zullen moeten nemen. We bouwen daarmee aan zelfredzaamheid. Voor ons betekent dit dat onze leerlingen zelf, of met behulp van anderen, een

waardevolle plaats in de samenleving kunnen verwerven om daar optimaal in te kunnen functioneren.

In ons onderwijsaanbod is ruimte voor het talent van de leerling. We geloven dat het werken vanuit je eigen kracht energie geeft en motiveert. Door het aanleren van vaardigheden leren we de leerlingen hun talenten te zien. We stimuleren leerlingen om stapsgewijs buiten hun comfortzone te treden en bieden hen daarvoor een leerwerkklimaat waarin ze tot leren durven te komen. Door respectvol, professioneel en authentiek te handelen vanuit gelijkwaardigheid, zorgzaamheid en tolerantie creëren wij een pedagogisch klimaat waarin alle leerlingen zich veilig en geborgen voelen. Door het geleerde ook te herhalen worden de leerlingen bevestigd in wat ze kunnen, daardoor krijgen ze steeds meer grip op het leren. We dragen er zorg voor dat leerlingen zich als persoon gekend voelen. Er is oprechte aandacht voor wie ze zijn en wat er speelt in hun leven. Tijdens onze lessen is altijd ruimte voor persoonlijke aandacht.

Ieder mens heeft een doel nodig om goed te kunnen functioneren. Daarom begeleiden we leerlingen bij het stellen van hun eigen doelen. Door het ontwikkelen van intrinsieke motivatie vergroten we de eigenwaarde van onze leerlingen. We helpen ze hun eigen leerwensen te verhelderen en om de gevolgen ervan te overzien. We leren onze leerlingen om hun eigen verantwoordelijkheid te dragen, ook wanneer hun keuzes minder goed uitpakken. Zo stimuleren we eigenaarschap en autonomie van de jongeren. We streven ernaar dat ze hun groeiproces kunnen benoemen en zich bewust zijn van hun gedrag.

Visie op onderwijs

“Het vergt de inspanning van een geheel dorp om een kind op te voeden” is een oud Afrikaans gezegde. Daarmee wordt bedoeld dat iedereen in de directe omgeving een verantwoordelijkheid draagt bij het leren van kinderen. Dit is een waarde waar wij als school voor staan. Samen met elkaar en samen met de ouders/verzorgers dragen wij de verantwoordelijkheid om de leerlingen naar een passende plek in de maatschappij te brengen.

Leerlingen binnen het praktijkonderwijs leren het beste door het te doen. We werken daarom waar mogelijk vanuit een realistische context. Uitgangspunt van ons onderwijs is dat de inhoud en de omgeving van het onderwijs maximaal aansluiten op de praktijk. Immers, onze leerlingen ontwikkelen zich in een realistische werkomgeving sneller dan in de schoolbanken. Om concrete ervaringen op te doen, geven we leerlingen veel ruimte om binnen en buiten de school praktisch aan de slag te gaan.

Om tot levensecht leren te komen, zoeken we actief de samenwerking op met bedrijven en instellingen en spelen we in op de wensen van de arbeidsmarkt. In een begeleide setting laten we leerlingen kennismaken met wat de maatschappij later van ze verwacht. Dit is zichtbaar in de leerlijnen van de vakken wonen en burgerschap, de praktijkvakken en de inrichting van de stages.

Ons onderwijs typeert zich door de lesstof in kleine, behapbare doelen op te bouwen. Zo laten we leerlingen zoveel mogelijk positieve leerervaringen opdoen. We zorgen dat de leerling zich niet overweldigd voelt tijdens

het leerproces. We waken voor overvraging door persoonlijke leerdoelen te stellen in de naastgelegen ontwikkelingszone.

In ons onderwijs staat de leerling centraal. We zijn niet het soort school dat elke leerling op dezelfde wijze van A naar B brengt. We spelen juist in op verschillen in aanleg, mogelijkheden en leerwensen. We vertalen ons onderwijsaanbod naar betekenisvolle, inspirerende en effectieve lessen. De afwisseling en de balans in de theorievakken, de praktijkvakken en de stagemomenten versterkt het aanbod.

Ons doel is leerlingen in samenspraak met de ouders/verzorgers zo goed mogelijk te begeleiden op weg naar hun plek in de maatschappij. Dit doen we door hun ontwikkeling nauwkeurig in beeld te brengen en aan te sluiten op hun uitstroomperspectief arbeid (beschut, gesubsidieerd of regulier), of vervolgonderwijs (leren). Ons onderwijsaanbod heeft meerwaarde voor de toekomst van de leerling op het gebied van wonen, werken, vrije tijd, burgerschap en algemeen welbevinden. Daarbij gaan we aansluiten op executieve functies en 21^e eeuwse skills.

Ons onderwijs is naar buiten gericht. We brengen leerlingen in contact met de wereld. We hebben aandacht voor andere culturen, voor actuele thema's en voor maatschappelijke vraagstukken. We spelen in op veranderingen zoals digitalisering en globalisering.

Er is nadrukkelijk aandacht voor de ontwikkelingen in de maatschappij. De maatschappelijke veranderingen zitten in een stroomversnelling. Beroepen veranderen, de verscheidenheid aan culturen neemt toe en innoverende

technieken stellen andere eisen aan de vaardigheden van onze jongeren.

We vinden het van belang om midden in de maatschappij te staan en stemmen ons onderwijs steeds af op de eigentijdse eisen, zodat onze leerlingen zo goed mogelijk in de maatschappij terechtkomen.

Visie op onszelf

Ieder mens is uniek en heeft het recht om zijn of haar eigen identiteit te ontwikkelen. Ieder mens mag er zijn en maakt op zijn of haar eigen manier de wereld een beetje mooier. We praten daarom met passie over onze leerlingen en zoeken steun bij elkaar om ons onderwijs steeds verder te verbeteren.

We kiezen met ons hart voor dit type onderwijs en zijn in staat hier professioneel vorm aan te geven.

We werken met elkaar samen vanuit een basis van wederzijds respect. Dat zie je in onze school door de manier waarop we met elkaar omgaan. We hebben vertrouwen in elkaars intenties en leren van onze fouten. We gaan uit van mogelijkheden en dat we in staat zijn om samen elke hindernis te overkomen.

We hebben oog voor elkaar en communiceren transparant. We ondersteunen elkaar en waken ervoor elkaar niet te ondermijnen.

We handelen vanuit de christelijke kernwaarden vriendelijkheid, zachtmoedigheid, vertrouwen, naastenliefde en goedheid.

Samen geven we vorm aan deze bijzondere vorm van onderwijs.

4 Onderwijsproces

In dit hoofdstuk staan de standaarden van het onderdeel 'onderwijsproces' centraal. Per standaard beschrijven we onze basiskwaliteit en geven we de ambities aan voor de periode 2021-2025.

Aanbod

Ons onderwijsaanbod is gestoeld op de 4 pijlers van het praktijkonderwijs: wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. Middels de aangeboden vakken werken wij toe naar de streef- en beheersdoelen zoals de sector praktijkonderwijs bepaald heeft. De vakken zijn onder te verdelen in theorie en praktijk. Door de jaren heen krijgt de praktijk meer en meer aandacht in het onderwijsaanbod. Daarnaast gaan leerlingen steeds meer praktisch leren werken middels verschillende vormen van stages.

Elk leerjaar van de school heeft een studiewijzer. Hierin staat het onderwijsaanbod en de manier van werken van het betreffende leerjaar toegelicht.

De theorievakken van ons onderwijs zijn Nederlands, rekenen, burgerschap, Engels, ICT, sova en seksuele vorming. De praktijkvakken bestaan uit metaal, houtbewerking, koken, schoonmaak, groen, wonen, schilderen, zorg & welzijn, EHBO, Arbeidsvaardigheden,

algemene technieken en creatief. In de bovenbouw volgen leerlingen branche-erkende opleidingen, ingedeeld naar de sectoren groen-grond-infra, techniek, dienstverlening en zorg, economie en horeca. In de bovenbouw volgen leerlingen ook één of meerdere modules, die aansluiten op hun opleidingsroute en/of branchegerichte opleidingen. We spreken over basisvaardigheden metaal, lasdiploma, werken in de keuken/koken, HACCP (hygiëne in de keuken), VCA (veiligheids certificering), heftruck, schoonmaak-diploma, kassatraining en EHBO. Leerlingen behalen erkende branchecertificaten voor opleidingen binnen de sectoren *Techniek, Economie & horeca, Dienstverlening & zorg; Groen, grond en infra*. Als school hebben we hiernaast schoolcertificaten vanuit de praktijkvakken.

In de transitie naar betaalde arbeid maken we als school ook gebruik van de zogenaamde 'Boris-aanpak'. SBB (Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven) organiseert de samenwerking tussen onderwijs en erkende leerbedrijven om individuele jongeren in en met het bedrijfsleven op te leiden voor een betaalde baan. Deze opleiding wordt afgerond met een certificaat onder de naam Praktijkverklaring.

Een specifieke opleidingsroute binnen de school is de Entree-opleiding. In samenwerking met het ALFA-College en Zone-college (ROC's voor Noord- en Oost-

Nederland) verzorgen wij een éénjarige MBO-1 opleiding voor leerlingen, die de mogelijkheid hebben om uit te stromen naar MBO-2. De opleiding wordt afgerond met een diploma.

Centraal in ons onderwijsprogramma staat een vast mentoruur. In dit uur staat groepsvorming, de individuele begeleiding van de leerling centraal en kunnen leerlingen werken aan individuele leerwensen.

Onze ambities

Leerlijnen

- Het verder ontwikkelen van onze leerlijnen voor de uitstroomprofielen vervolgonderwijs en arbeid (beschut, gesubsidieerd of regulier), met ondersteuning voor de vakken rekenen, Nederlands en praktijk & arbeid. Voor de vakken Nederlands en rekenen werken we toe naar streefniveau 1F.

Persoonlijk onderwijs

- Het organiseren van meer gepersonaliseerd onderwijs voor de leerling tijdens de hele schoolloopbaan. Het gericht leren kiezen, verantwoordelijkheid nemen en het ontdekken van de individuele ambities en talenten is hierin leidend.

LOB

- Het thema LOB (loopbaanoriëntatie en begeleiding), de ontwikkeling van de loopbaancompetenties, koppelen aan het IOP.

Zicht op ontwikkeling en begeleiding

Onze school kent de volgende ondersteuningsstructuur om zicht op de ontwikkeling te houden en de begeleiding van elke leerling optimaal te organiseren. Alles start bij de intake door de zorgcoördinator-orthopedagoog, waar na grondige dossieranalyse de ondersteuningsbehoefte van de leerling in kaart gebracht wordt. De warme overdracht van de toeleverende school is onderdeel van deze intake en is vervolgens onderdeel van elke overgang naar het volgend schooljaar. De intake leidt tot het vastleggen van het startdocument. Na de formele toelating en de plaatsing van de leerling in de juiste aanvangsgroep, waar aandacht is voor een goede match tussen leerlingen en betreffende mentor, start de reguliere ondersteuning en wordt het ontwikkelingsperspectief (OPP) binnen 6 weken opgesteld.

Elk schooljaar kent de eerste 3-4 weken een observatieperiode. Opvallende zaken van de leerling worden gerapporteerd en besproken met de zorgcoördinator-orthopedagoog, wat kan leiden tot aanvullende interventies. De zorgcoördinator-orthopedagoog komt twee keer per jaar observeren op groepsniveau. Dit is ter voorbereiding van de jaarlijkse groepsbespreking. Indien nodig vinden er (met toestemming van ouders/verzorgers) observaties plaats van individuele leerlingen. De mentor verzamelt de leeropbrengsten van de ontwikkeling van elke leerling en bespreekt deze met de zorgcoördinator-orthopedagoog. De gemaakte afspraken van de groepsbespreking

worden in de tweede helft van het schooljaar geëvalueerd en bijgesteld of leiden tot nieuwe doelen.

Periodiek vinden leerlingenbesprekingen plaats in de leerjaargroepen van de school. De leerontwikkeling en de ondersteuningsbehoefte van de leerling staan centraal. Aanvullende interventies voor de begeleiding van de leerling kunnen de uitkomst zijn van dit overleg.

Jaarlijks, tijdens het eerste IOP-gesprek, wordt het OPP aangevuld en bijgesteld op basis van de bereikte (leer-)resultaten. Dat kan ook tussentijds als de ontwikkeling van de leerling daarom vraagt. Het OPP is een dynamisch document. De verwachte uitstroom en de bevorderende en belemmerende factoren worden waar nodig gewijzigd. Wanneer de ontwikkeling stagneert en de school handelingsverlegen raakt, kan een aanmelding voor het ZAT plaatsvinden. Daarnaast kan er een verwijzing via de huisarts, Samen Doen of jeugdconsulent gemeente Twenterand gedaan worden. Aan het einde van de schoolperiode, wanneer de leerling uitstroomt naar arbeid of onderwijs, vindt opnieuw een warme overdracht plaats en worden de vereiste uitstroomdocumenten (overdrachtsdocument / transitiedocument) opgesteld en overgedragen.

IOP

We willen op PrO Hardenberg zo goed mogelijk rekening houden met de individuele mogelijkheden en wensen van de leerling. Daarom stellen we samen met de leerling een Individueel Ontwikkelings Plan (IOP) op. Naast het volgen van het basisprogramma stelt de

leerling samen met de mentor eigen leerdoelen vast. Deze doelen worden omschreven in het IOP.

Drie keer per jaar is er een IOP-gesprek. De leerling bereidt het gesprek zelf voor. Tijdens het IOP-gesprek evalueert de leerling samen met de mentor de afgelopen leerperiode en bepalen zij gezamenlijk welke doelen opgenomen worden voor de volgende IOP periode. De leerling wordt zo actief betrokken bij het leerproces en leert te reflecteren op zijn leerproces. In de week na het IOP-gesprek met de leerling is er een gesprek met zijn/haar ouders/verzorgers, de mentor én de leerling. In dit gesprek presenteert de leerling de IOP-doelen aan de ouders/verzorgers. Ook zij reflecteren op de leerontwikkeling van hun kind.

Voor het Entree-onderwijs in de school vinden voortgangsgesprekken plaats tussen leerling en mentor onder de zogenaamde 'time-out gesprekken'. Bij een aantal gesprekken zijn ook de ouders aanwezig.

Ondersteuning binnen de school

Binnen de school wordt gebruik gemaakt van verschillende externe deskundigen, namelijk een schoolmaatschappelijk werker, onderwijsondersteuners, ambulante begeleiders, therapeut Hartfocus, schoolarts, orthopedagoog vanuit het expertisecentrum uit het SWV Klasse en logopedist. Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van de leerling wordt deze ingezet. Daarnaast werkt de school samen met de Samen Doen Teams van de gemeenten, en jeugdconsulenten van de gemeente Twenterand en Ommen. Deze teams ondersteunen bij hulpvragen over wonen, werk, welzijn, inkomen en zorg.

Zorg-adviesteam (ZAT)

Wanneer vanuit de leerlingbespreking een hulpvraag onbeantwoord blijft, of dat er een hulpvraag uitgezet moet worden naar externe ondersteuning vindt aanmelding plaats bij het ZAT. Het ZAT is een team van interne en externe deskundigen op het gebied van zorg voor jeugdigen. Het team bestaat uit de volgende externe deskundigen: orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werker, medewerker van Tactus (verslavingszorg), medewerker FACT-team (Psychiatrisch verpleegkundige), leerplichtambtenaar, politiemedewerker. Vanuit de school hebben de zorgcoördinator-orthopedagoog, de schoolarts, de administratief medewerker en de directeur zitting in het ZAT.

Tevens kan het ZAT overstijgende hulpvragen en adviezen uitzetten naar de CAT-commissie (Commissie van Advisering en Toewijzing) van het samenwerkingsverband Klasse (NO-Overijssel).

Onze ambities

IOP

- In lijn met het organiseren van meer gepersonaliseerd onderwijs voor de leerling tijdens de hele schoolloopbaan wordt het IOP aangepast en ingezet als een document in gebruik van en door de leerling. Het doel is om leerlingen te leren zelfstandig de regie te nemen op hun leren en leven in de samenleving met betaald arbeid.

Het IOP vormt een onderdeel van het OPP. In het IOP zijn de persoonlijke leerdoelen opgenomen zoals in samenspraak met de leerling tijdens het coachgesprek opgesteld.

Didactisch beleid

De afgelopen jaren heeft schoolontwikkeling minder gelegen op 'doel- en opbrengstgericht werken'. De leerlijnen zijn in ons nieuwe schoolplan expliciet onderwerp van ontwikkeling: het in eerste instantie verder ontwikkelen van onze leerlijnen Nederlands, rekenen, praktijk & arbeid. We gaan deze leerlijnen revitaliseren en stoelen op erkende doelenreeksen vanuit de SLO en de kwalificatiedossiers van het MBO. Wanneer 'het wat', lees de leerlijnen, herschreven is, kunnen we opnieuw aandacht schenken aan 'het hoe'. Het gaat daarbij over

concreet eenduidig handelen van de docent in de didactische aanpak: doelgericht onderwijs in de klas aan de hand van de doelenreeksen in onze herschreven leerlijnen.

Ook de ontwikkelingen rondom het IOP, de leerling eigenaar maken van de persoonlijke leerdoelen, vragen aandacht voor didactisch handelen. Wat gebeurt en nu en waar willen we naar toe? Dat is het tweede ambitie van ons didactisch beleid.

Onze ambities

- Het herijken van het didactisch beleid.
- Het ontwikkelen van eenduidig doelgericht onderwijs aan de hand van de nieuwe leerlijnen Nederlands, rekenen, praktijk & arbeid.
- Het organiseren van doelgericht onderwijs binnen gepersonaliseerd werken: coachen van leerlingen tijdens de lessen op de persoonlijke leerdoelen uit het IOP.

Schoolondersteuningsprofiel

Onze school voor praktijkonderwijs is bedoeld voor leerlingen van 12 tot en met 18 jaar die moeite hebben met leren. We spreken over een leerachterstand van 1,5 tot 3 jaar op de kernvakken Nederlands en rekenen, vaak gecombineerd met een sociaal emotionele problematiek. Ons onderwijs kenmerkt zich door praktisch onderwijs, 'leren door te doen', waarbij de theorie de praktijk ondersteunt. In principe is ons praktijkonderwijs eindonderwijs: toeleiden naar arbeid, waarbij een deel van de populatie doorstroomt via vervolgonderwijs naar arbeid. De ondersteuningsstructuur is van een goede kwaliteit als we spreken over 'zicht houden op ontwikkeling en de begeleiding van de leerling op de specifieke ondersteuningsbehoeften'.

Onze school is niet ingericht voor jongeren met ernstige gedragsproblematiek, ernstige lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen. Toch willen we de komende jaren stilstaan bij het vraagstuk van inclusief onderwijs. In ons onderwijsaanbod zijn de volgende zaken geïntegreerd aanwezig: NT2, spraak- taalbegeleiding, werknemersvaardigheden en de begeleiding van sociaal en maatschappelijk functioneren. Voor andere aanvullende kennis, expertise en ondersteuning maken we gebruik van het aanbod van ons SWV en/of externe organisaties.

Onze ambities

- Beleid ontwikkelen ten aanzien van de NT-2 doelgroep binnen de school.
- Werken aan een preventieve en gezamenlijke aanpak van het schoolverzuim van leerlingen.
- Oriëntatie op en waar gewenst beleid als we spreken over inclusief onderwijs.

Onderwijstijd

Onze school verzorgt minimaal 1000 klokuren per jaar onderwijs. Leerlingen beschikken over een deel over een individueel rooster conform deze 1000 uur. Op basis van onze gezamenlijke werkwijze wordt de geplande onderwijstijd effectief benut.

Lesuitval proberen we te ondervangen doordat parallel aan het reguliere lesrooster leerkrachten vrij zijn van lesgeven. Zij kunnen eventueel ingezet worden voor vervanging. Leerlingen worden in geval van afwezigheid van de docent in principe niet naar huis gestuurd. De school heeft daarmee een proactief beleid om lesuitval en verzuim van leerlingen tegen te gaan.

Samenwerking

PrO Hardenberg is een netwerkschool. Arbeidstoeleiding kan niet georganiseerd worden zonder duurzame samenwerking met externe partners. Onze samenwerking is op beleidsmatig niveau als op operationeel niveau georganiseerd binnen structureel overleg. Onze partners kunnen we als volgt onderverdelen.

Onderwijs

- Samenwerking onderwijsinstellingen Hardenberg e.o.: scholen voor basis en voortgezet onderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en middelbaar onderwijs.
- PrO - Vso overleg vanuit centrumgemeente: jongeren afstand tot de arbeidsnetwerk gericht op sw overheid en bedrijven.

- Samenwerking regionale scholen voor praktijkonderwijs provincie Overijssel en Drenthe.
- Deelname landelijk netwerk voor praktijkonderwijs én de sectorraad voor praktijkonderwijs.
- Intensieve samenwerking MBO.
- Samenwerking SWV Klasse.

Onderneming

- Netwerk aan stagebedrijven Hardenberg e.o. We spreken hier over bedrijven en instellingen.
- Stagenetwerk regionale PrO scholen.
- Werkleerbedrijf Larcom.
- RTC, regionaal techniek centrum.

Overheid

- Gemeente Hardenberg en omliggende gemeenten.
- Centrumgemeente Zwolle (VSV en RMC); onderwijs en arbeidsmarkt regio Zwolle
- Intermediaire organisaties als MEE, UWV, gespecialiseerde jeugdzorgorganisaties, Samen Doen Teams Hardenberg en Ommen.

Ouders

- Middels de reguliere overlegorganen.

Overig

- Baalderborg Groep, organisatie voor verstandelijk beperkten.

Onze ambities

- Het versterken netwerk stagebedrijven en -instellingen. Daarbij wordt extra geïnvesteerd in bedrijven en instellingen voor jongeren die buiten de reguliere arbeid vallen.
- Deelname landelijk project 'Sterk in techniek'.
- Invoeren 'Paspoort succes': paspoort voor succesvolle transitie naar het mbo. Het is een Samenvatting van het portfolio vanuit het voortgezet onderwijs ter ondersteuning voor succesvolle deelname aan het mbo. Naast de behaalde competenties is er aandacht voor ondersteuningsvragen. Parallel hieraan wordt het paspoort ontwikkeld voor de succesvolle doorstroom naar arbeid.

Praktijkvorming/stage

Leerlingen praktijkonderwijs leren door te doen. Leerlingen praktijkonderwijs stromen in principe uit naar een betaalde baan. Reden voor onze school om snel te starten met 'het leren werken' middels realistische praktijksituaties door middel van stages.

In leerjaar 1 en 2 werken leerlingen aan de ontwikkeling van werknemersvaardigheden binnen het werkleerbedrijf Larcom.

Voor leerlingen uit Leerjaar 2 is de Veilige Ervarings Stage (VES) een eerste kennismaking met stage en leren buiten de vertrouwde schoolomgeving. Uitgangspunt is dat het een veilige succeservaring voor leerlingen moet zijn. Dat vraagt om een goede afstemming tussen de onderwijsbehoefte van de leerling met de stageplaats. Het doel is gericht op het aanleren van basale werknemersvaardigheden en vindt plaats in de laatste 10 weken van leerjaar 2. Daarvoor kennen we 2 vormen, afhankelijk van het OPP van de leerling:

1. Leerlingen gaan zelfstandig op VES (leerlingen met het uitstroomperspectief 'Arbeid (beschut, gesubsidieerd of regulier) en 'Vervolgonderwijs');
2. Leerlingen gaan onder begeleiding van de docent op een begeleide VES (leerlingen met het uitstroomperspectief , 'Arbeid beschut' of 'Arbeid gesubsidieerd').

In leerjaar 3 volgen de jongeren de Begeleide Externe Stage (BES). Het doel is het ontwikkelen van de basale arbeidsvaardigheden binnen verschillende sectoren groen-grond-infra, economie en horeca, dienstverlening

en zorg en techniek. Tijdens de praktijkvakken wordt nu gekeken of er een start kan worden gemaakt met een traject wat leidt tot het behalen van (branche-erkende) certificaten, die aansluiten bij de stageplaatsen van de leerling.

Na de BES vindt de overgang plaats naar de individuele stage. Het moment is afhankelijk van de leerontwikkeling van de leerling (klas 3 of bij uitzondering klas 4). De individuele stage heeft tot doel om na het ontwikkelen van basale werknemersvaardigheden vakspecifieke werknemersvaardigheden aan te leren. De leerling maakt in dit laatste stagetraject binnen een sector de keuze voor de specifieke vakrichting voor uitstroom, die het beste past bij zijn ambitie en talenten.

In leerjaar 4 neemt het aantal stagedagen toe tot twee of zelfs drie dagen stage. Vaak wordt nu ook de stageperiode bij één werkgever langer.

In leerjaar 5 en eventueel 6 spreken we over de plaatsingsstage. In deze periode wordt de leerling geplaatst in een bedrijf, zo nodig met ondersteuning van de gemeente. Voor de leerling wordt indien nodig een ABA-aanvraag (beoordeling arbeidsvermogen) aangevraagd bij het UWV, zodat er de juiste indicatie verkregen kan worden. Dan valt de leerling onder de banenafpraak (participatiewet). Dit betekent, dat de leerling in het doelgroepenregister komt. Bij plaatsing wordt het nazorgtraject beschreven. Ook worden in dit jaar de certificeringtrajecten afgesloten.

Onze ambities

- Het versterken van de stagemogelijkheden voor leerlingen die niet meteen in aanmerking komen voor reguliere betaalde arbeid na het verlaten van de school. We spreken over jongeren met het uitstroomprofiel Arbeid (beschut, gesubsidieerd).
- Het verder optimaliseren van meer leerlinggericht werken in en rond stages, waarbij nog beter wordt aangesloten op de individuele interesses, talenten en passie van de leerling als we spreken over arbeid. Daarnaast leerlingen meer praktijkervaring mee geven buiten stage om d.m.v. gastlessen, bedrijfsbezoeken en laten zien wat leerlingen uiteindelijk in de praktijk kunnen worden.
- Nieuwe branches aanboren en/of bestaande branches verbeteren waaronder 'Meer plekken voor meiden naar arbeid'. Te denken valt aan zorg, verzorgingsbranche, facilitaire dienstverlening en ondersteuning ouderen (dienstverlenende beroepen). Het gaat hier over succesvolle beroepen voor de doelgroep in de regio.
- Ontwikkelen eenduidige manier van examineren en certificeren.
- Meer gebruikmaken van het aanbod SBB (o.a. BORIS praktijkleren).
- Cursus om kennisniveau wet -en regelgeving op de werkplek op peil te houden.
- Zichtbaarheid vergroten van de doelgroep voor versterken mogelijkheden arbeid.
- Het vernieuwen van het stageplan.

Toetsing

De vorderingen van leerlingen worden systematisch en periodiek getoetst. Daarvoor gebruiken we verschillende instrumenten.

De leerontwikkeling meten we aan de hand van de volgende instrumenten.

- De theoretische vakken worden getoetst aan de hand van methode-gebonden toetsten.
- Daarnaast gebruiken we in leerjaar 3, in 4 en incidenteel in leerjaar 5 de toetsen voor de IVIO examens voor de vakken Nederlands, rekenen en Engels. Deze kunnen afgenomen worden op 3 niveaus: KSE 1, 2 en 3.

- Leerlingen die de opleiding Entree volgen worden geëxamineerd volgens de norm en werkwijze van het ROC.
- Praktijk & arbeid wordt getoetst aan de hand van werkstukken en praktijkopdrachten en middels examinering voor branche-erkende opleidingen, waaronder de praktijkverklaringen van Boris.
- Vakoverstijgende competenties (leer-voorwaardelijke, sociaal emotionele en algemene arbeidscompetenties) worden getoetst aan de hand van observaties.

Onze ambities

Schooldiploma Praktijkonderwijs:

- Alle leerlingen krijgen in lijn met de landelijke ontwikkeling, zoals aangegeven door het ministerie, een diploma Praktijkonderwijs van PrO Hardenberg
- Het meer eenduidig vastleggen van de leeropbrengsten van de leerling.
- De leeropbrengsten van de leerling periodiek afzetten tegen het gestelde uitstroomperspectief in het OPP om na te gaan of de leerling zich optimaal ontwikkelt en of er sprake is van een ononderbroken ontwikkeling (cyclisch werken).

5 Schoolklimaat

In dit hoofdstuk staan de diverse standaarden van het onderdeel 'schoolklimaat' centraal. Per standaard beschrijven we onze basiskwaliteit en geven we eventuele ambities aan voor de periode 2021-2025.

Veiligheid

PrO Hardenberg staat voor een veilige school voor iedere leerling en elke medewerker. We handelen vanuit de kernwaarden vriendelijkheid, zachtmoedigheid, vertrouwen, naastenliefde en goedheid. Daarvoor hanteren we op leerlingenniveau de volgende basisprincipes.

- We hebben aandacht voor en zijn betrokken bij elke leerling!
- We werken samen met leerlingen aan een veilige sfeer in de school.
- We willen maatwerk voor de leerling.
- We gaan respectvol om met elkaar.
- We werken toe naar een zo groot mogelijke zelfstandigheid voor elke leerling.
- We werken maatschappijgericht.
- We maken gebruik van de veiligheidsmonitor als onderdeel van het instrument PrOZO!

De uitkomsten van de veiligheidsmonitor kunnen aanleiding zijn voor aanvullende activiteiten gericht op veiligheid.

Naast de dagelijkse interactie met leerlingen wordt tijdens de mentorlessen en het vak Sociale Vaardigheden in- en expliciet aandacht besteed aan een veilig schoolklimaat.

Op het niveau van de medewerkers werken we aan de ontwikkeling van een professionele cultuur, zie daarvoor hoofdstuk 7 b.

We hebben op school een calamiteiten- / veiligheidsplan en een escalatieprotocol. Daarin wordt de organisatie verwoord van de hulpverlening aan leerlingen, personeel en andere aanwezige personen bij bedreigende situaties. Veiligheid heeft te maken met het 'je veilig voelen' op school. We hebben als school een sociaal veiligheidsplan inclusief een antipestprotocol. Daarin staat beschreven hoe we met pestgedrag omgaan op school. Daarnaast hebben we een vertrouwenspersoon.

De pestcoördinator op school ziet toe op de naleving van de inhoud van het pestprotocol, maar ondersteunt ook collega's wanneer er sprake is van pesten. Daarnaast agendeert de pestcoördinator onderwerpen rondom pesten in de teambesprekingen.

De vertrouwenspersoon is een medewerker bij wie leerlingen en medewerkers van het praktijkonderwijs terecht kunnen voor het bespreken van vertrouwelijke zaken en persoonlijke problemen.

Pesten, grof taalgebruik, discriminerende opmerkingen of agressief gedrag accepteren we niet. Bij lichamelijk geweld, bedreiging en diefstal nemen we contact op met de politie. Het gebruik en verhandelen van alcohol en drugs is op school verboden net als vuurwerk, messen en wapen(s).

PrO Hardenberg is een rookvrije school. Als de leerling iets vernielt of beschadigt, moet de reparatie door hem/haar of zijn/haar ouders/verzorgers betaald worden

Pedagogisch klimaat

Ons pedagogisch klimaat vloeit voort uit onze visie, veiligheidsbeleid en de wijze waarop wij in relatie zijn met onze leerlingen.

De basishouding van ons als individuele docent en van ons als team is gestoeld op de christelijke waarden en de uitgangspunten van ons veiligheidsbeleid. Dat proberen wij met elkaar voor te leven naar onze leerlingen, ouders en externe partners.

We organiseren planmatig, cyclisch en systematisch de relatie met onze leerlingen. Het IOP-gesprek met elke leerling is de belangrijkste pijler. Daarnaast toont het pedagogisch klimaat zich in de driehoeksgesprekken met school, leerling en ouders. De mentoruren leggen de focus

op groepsvorming en groepsbinding, waarin we een leerleefgemeenschap met elkaar vormen. Schoolactiviteiten maken de cirkel rond om mét elkaar voor elkaar van betekenis te zijn.

Pedagogisch klimaat is ook zichtbaar in een aantal organisatorische maatregelen om het pedagogisch klimaat en onze leer- en leefgemeenschap vorm te geven. Een aantal voorbeelden:

- de 5 G's (Rondom Baaz);
- het gedrag en taalgebruik van de leerlingen aan te sturen door bewust voorbeeldgedrag van het team en de leerlingen zelf tijdens de lessen en de vrije situaties;
- leerlingen mede verantwoordelijk maken voor onderhoud en beheer gebouw;
- betrekken van de leerlingenraad in het organiseren en bespreken van activiteiten;
- surveillance;
- een overzichtelijke leefomgeving waarin de leerling gezien wordt.

Ouderbetrokkenheid (partnerschap) is een essentieel onderdeel in ons beleid als we spreken over schoolklimaat. Een goede samenwerking tussen school en ouders vinden wij van groot belang voor de ontwikkeling van onze leerlingen. Zij kennen de leerling het beste, het is immers hun kind. Een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor opvoeding en onderwijs. Uit onderzoek blijkt dat de betrokkenheid van ouders thuis

de belangrijkste bijdrage levert aan de ontwikkeling van de leerling ongeacht de betreffende leeftijd. Het versterkt het sociaal functioneren van jongeren en verkleint de kans op voortijdige schooluitval. Die samenwerking neemt diverse vormen aan en speelt zich op verschillende niveaus af. Het gaat om gezamenlijk optrekken in onze maatschappelijke opdracht: onze jongeren voorbereiden op volwaardige participatie in onze samenleving met arbeid.

Onze school ambieert om alle ouders te betrekken bij het leerproces van hun kind. Daarvoor zijn we steeds in gesprek met de leerling en ouders (de pedagogische driehoek). Dat doen wij nu door:

- het verzorgen van informatie- en ouderavonden;
- stimuleren van de aanwezigheid van ouders bij de IOP gesprekken;
- het gezamenlijk handelen door het team in het onderhouden van oudercontacten.

Onze ambities

- Het actualiseren van het sociaal veiligheidsplan.
- Het ontwikkelen van een professionele cultuur met uitgangspunten als:
 - wederzijds respect en oog hebben voor elkaar;
 - vertrouwen in elkaars intentie;
 - transparante communicatie;
 - fouten maken mag als we er van leren
 - uitgaan van mogelijkheden en
 - elkaar ondersteunen, met elkaar overkomen we mogelijke hindernissen.

Zie ook hoofdstuk 7, kwaliteitscultuur.

6 Resultaten en onderliggende normen

In dit hoofdstuk staan de onderdelen 'resultaten' centraal. Per standaard beschrijven we onze basiskwaliteit en geven we eventuele ambities aan voor de periode 2020-2024.

Sociale en maatschappelijke competenties

Onze doelen ten aanzien van de sociale en maatschappelijke competenties zijn gebaseerd op onze competentielijst vakoverstijgende doelen. Zo werkt een ieder doelgericht aan de in samenspraak met de leerling vastgestelde persoonlijke competenties.

Deze doelen zien we concreet in de onderwijspraktijk doordat:

- iedere leerling in zijn IOP-gesprek met de mentor één of meerdere van deze competenties vertaalt in een leerdoel;
- de opbrengsten van het IOP-gesprek vastgelegd worden in het portfolio van de leerling;
- de leerling in verschillende leer- en werksituaties en binnen de stages begeleid wordt op deze doelen;
- de opbrengsten van de leerontwikkeling vastgelegd worden door de mentor voor de leerlingenbesprekingen.

Leerresultaten

De leerresultaten worden regelmatig geregistreerd. We spreken over de leeropbrengsten vanuit de methodegebonden toetsen, IVIO, werkstukken praktijk en praktijkopdrachten, de branchegerichte opleidingen en indien van toepassing toetsen en werkstukken in het kader van de Entree-opleiding. Zo monitoren we de ontwikkeling van de leerling. Waar gewenst stellen we de doelen bij.

We spreken hier over leeropbrengsten van de vakken, zoals omschreven in het curriculum van de school: de theoretische vakken, de vakken praktijk & arbeid en de overige vakken.

Elke leerling heeft een portfolio. Het portfolio is de opbrengstentool van de individuele leerling. In deze bewijsmap verzamelen de leerlingen bewijsstukken van het geleerde op het gebied van de theorie, praktijk en stage. Het portfolio is tevens een map die dient voor rapportage naar de ouders toe.

Vervolgsucces

Door middel van de uitstroommonitor en de verlengde uitstroommonitor registeren we de uitstroom van de leerling. Hiermee kunnen we nagaan of de leerling zich

ontwikkeld heeft conform zijn OPP. Daarnaast gaan we na of deze uitstroom in enige mate bestendig is. Aan de hand van deze gegevens reflecteren we op de effectiviteit van ons onderwijs. Waar nodig leiden de uitkomsten tot beleidsacties.

Onderliggende normen

Resultaat gebied Leerresultaten

Norm	Gemeten door
Theorievakken	<ul style="list-style-type: none">• Minimaal 2x per jaar worden de methode-gebonden toetsen afgenomen. De leerlingen volgen de route conform het OPP.• Het OPP wordt 1x per jaar besproken en waar nodig bijgesteld.
Branche-erkenning	<ul style="list-style-type: none">• Elke leerling behaalt minimaal 1 branche-erkende (deel-)kwalificatie en/of praktijkverklaring (Boris) e/o Entree-diploma.
PrO-diploma	<ul style="list-style-type: none">• 100% van de leerlingen behalen een diploma praktijkonderwijs (van PrO Hardenberg).
Entree-diploma	<ul style="list-style-type: none">• 90% van de leerlingen die de opleiding Entree volgen behalen het diploma.
Praktijkopleiding	<ul style="list-style-type: none">• Elke leerling doorloopt minimaal 3 externe stagetrajecten.• 90% van de leerlingen behalen een voldoende beoordeelde externe uitstroomstage.
Resultaten	<ul style="list-style-type: none">• Alle bovengenoemde resultaten worden geregistreerd.

Resultaatgebied Sociale en maatschappelijke competenties

Norm	Gemeten door
Sociale en maatschappelijke competenties	<ul style="list-style-type: none">• Sociale en maatschappelijke competenties zijn opgenomen in het IOP/OPP.• Het OPP wordt 1x per jaar besproken en waar nodig bijgesteld.
IOP	<ul style="list-style-type: none">• Elke leerling heeft een IOP als onderdeel van het OPP.• Het IOP is minimaal 3x per jaar bijgesteld.• Elke leerling heeft minimaal 1 tot maximaal 3 sociale en maatschappelijke competenties opgenomen in elk IOP.• Per periode is elke competentie beoordeeld.• Fase 1: 60% van de competenties is met een voldoende beoordeeld.• Fase 2: 70% van de competenties is met een voldoende beoordeeld.• Fase 3: 90% van de competenties is met een voldoende beoordeeld.
Resultaten	<ul style="list-style-type: none">• Alle resultaten worden geregistreerd.

Resultaatgebied Vervolgsucces

Norm	Gemeten door
Verwachte uitstroom (laatst opgenomen UP in het OPP)	<ul style="list-style-type: none">• 90% van de leerlingen stroomt naar verwachting uit.• Voor de 10% leerlingen die niet naar verwachting uitstromen is waar nodig passend beleid uitgezet.
Nazorg	<ul style="list-style-type: none">• Van 100% van de leerling is de feitelijke uitstroom 2 jaar na verlaten van de school vastgelegd.• Van 90% van de leerling is de uitstroom na 1 jaar vastgelegd.• De uitstroomresultaten worden vertaald naar beleidsacties.
Resultaten	<ul style="list-style-type: none">• Alle resultaten worden geregistreerd.

Onze ambities

- Het ontwikkelen/invoeren van een digitaal LVS.
- Het implementeren van de resultaten en onderliggende normen per resultaatgebied.

7 Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg

Op PrO Hardenberg hebben we een stelsel van kwaliteitszorg. Hiermee werken we aan de kwaliteit van ons onderwijs. We werken met een schoolplan en onderliggende jaarplannen, we registreren opbrengsten, we monitoren de ontwikkeling en ondersteuning van de leerling en we meten de kwaliteit aan de hand van tevredenheidsmetingen onder onze stakeholders.

Daarnaast borgen we ons beleid middels een uitgebreid scala aan schooldocumenten. Daarin beschrijven we de werkwijze van de onderscheiden onderwijsactiviteiten. Daarvoor werken we met de studiewijzers voor elk leerjaar. Hierin wordt de werkwijze beschreven van het onderwijs aan de leerlingen van het betreffende leerjaar. Denk daarbij aan de vakken en bijbehorende inhoud, het rooster, werkwijze IOP en OPP, portfolio, stages en het mentoraat. Deze wordt jaarlijks bijgesteld. Daarnaast is de ondersteuningsroute uitgebreid omschreven in één document. Per leerjaar is nauwgezet omschreven wat de ondersteuningsroute is, welke stappen daarin worden genomen, welke overlegstructuur er naast ligt en zijn alle formats opgenomen, die ingezet dienen te worden tijdens de geboden ondersteuning. De ondersteuning geldt op zowel groeps- als individueel leerlingenniveau.

De POS-rapportage (Passend Onderwijs op PrO Hardenberg) beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Deze laatste zijn opgenomen in de ambities van het schoolplan. Dit document kent versies voor het SWV, ouders en school. Ten aanzien van de stages beschrijven in het draaiboek per leerjaar de inhoud, organisatie en werkwijze van het betreffende stage. De vier hierboven aangegeven documenten kennen een praktisch karakter: het zijn documenten ter ondersteuning voor het werken van de docent in de onderwijspraktijk.

Daarnaast kennen we uiteraard de verplichte schooldocumenten, waar we graag naar verwijzen middels de opgenomen lijst in de bijlage van dit schoolplan.

Onze kwaliteitszorg kent een sterk pragmatische aanpak. In de periode 2021-2025 (de periode van dit schoolplan) stellen we ons als doel om de kwaliteitszorg meer planmatig, cyclisch en systematisch in te richten. Daarvoor gaan we gebruik maken van een te ontwikkelen management informatiesysteem (MIS).

Kwaliteitscultuur

Als school sturen wij vanuit onze visie op de talenten van de medewerkers en op de manier van samenwerken als schoolteam. Bij de taakverdeling wordt gekeken naar de individuele kwaliteiten van teamleden. Daarnaast gaan we meer en meer nadruk leggen op het leren samenwerken binnen de onderscheiden afdelingen van de school en de organisatie in zijn geheel. De kwaliteiten en talenten van de individuele medewerkers moeten meer ingezet worden in het collectief vermogen van de school. Het leren van en met elkaar, het ontwikkelen van een lerende organisatie, sluit aan op modern praktijkonderwijs om blijvende antwoorden te geven op de vragen die door de samenleving aan ons gesteld worden. Zo is het team nu al mede-eigenaar van de schoolontwikkeling en gezamenlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van deze ontwikkelplannen en de resultaten daarvan.

Er is binnen het OT (Onderwijskundig Team) de vraag voorgelegd of de bestaande organisatiestructuur en de bijbehorende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden nog passend zijn bij de school. Deze vraag wordt nader verkend om na te gaan of dit in samenspraak met het team leidt tot een aanvullende ambitie.

Parallel aan dit proces willen we als school toegroeien naar een professionele cultuur van verantwoordelijkheid,

autonomie en de ontwikkeling van leiderschap en een transparante communicatie.

De school kent een gesprekkencyclus. In principe vindt eenmaal in de twee jaar een functioneringsgesprek plaats. Alle gesprekken worden vastgelegd. Daartussendoor vinden individuele bilaterale overleggen plaats met elke medewerker.

Scholingsplan vloeit voort uit deze gesprekken én uit de ontwikkelagenda van de school op basis van het schoolplan. Dat kan gaan over individuele scholing, scholing in kleinere groepen of teamscholing.

Verantwoording en dialoog

Verantwoording en dialoog vindt op schoolniveau plaats middels de medezeggenschapsraad (mr) en op bestuursniveau vindt verantwoording en dialoog plaats middels de gesprekkencyclus tussen directeur en de bestuurder van de school.

De mr bestaat uit twee teamleden van PrO Hardenberg en twee ouders. De mr komt 4-5 maal per schooljaar bij elkaar en zo nodig tijdens extra overleg. De agenda wordt bepaald door de leden van mr. Agendapunten betreffen vooral de ontwikkelingen in de school, de schoolgids, het schoolplan, het formatieplan, kwaliteit en onderwijsresultaten, jaarplannen, het scholingsplan, de

begroting en het jaarverslag / jaarrekening. Afhankelijk van de thematiek heeft de mr daarbij instemmings- of adviesrecht. De mr houdt een eigen besluitenlijst bij van de bijeenkomsten en is zelf verantwoordelijk voor de communicatie met de achterban.

Eén maal per jaar overlegt de Raad van Toezicht met de mr. Periodiek is er overleg met de bestuurder van de school. Strategisch-, financieel-, HRM-beleid en schoolontwikkeling zijn de voornaamste punten voor overleg. De bestuurder draagt zorg voor de verdere communicatie met de raad van toezicht en draagt op deze manier bij aan deugdelijk en onafhankelijk toezicht.

Daarnaast is de bestuurder verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag. De bestuurder reflecteert op organisatieontwikkeling en draagt bij aan het voortbestaan van de schoolorganisatie in financieel opzicht. In uitzonderlijke gevallen participeert de bestuurder in teamactiviteiten en is in overleg met het team of individuele leden van het team.

Onze ambities

- Het verder ontwikkelen van een lerende organisatie als we spreken over de zelfverantwoordelijkheid van het team voor schoolontwikkeling.
- In overleg met het OT, CT (coördinatorenteam) en de directie de bestaande organisatiestructuur bespreken. De vraag is of deze passend is bij de ambitie van de school en of deze efficiënt in de aansturing van het primaire proces.
- Vanuit het schoolplan en de daaruit voortvloeiende jaarplannen het ontwikkelen van een plan-do-check-act cyclus om nog meer planmatig, cyclisch en systematisch te werken aan schoolontwikkeling én het borgen van de ontwikkelde onderwijskwaliteit.
- Het ontwikkelen en invoeren van een Management Informatie Systeem ter ondersteuning voor het planmatig, cyclisch en systematisch werken aan kwaliteit van het onderwijs.
- De gesprekkencyclus verder ontwikkelen.

8

Eigen aspecten van kwaliteit

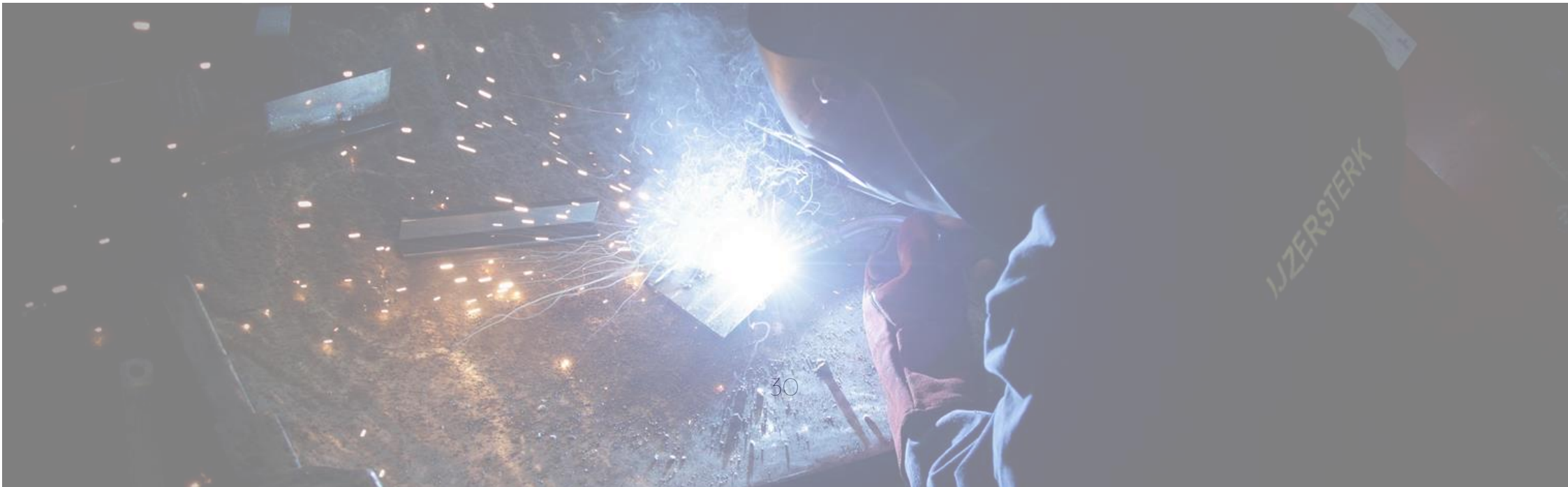
Onze school beschikt over een aantal eigen aspecten van kwaliteit, te weten:

- IOP
- Avondschool
- Entree-opleiding
- Lerende organisatie
- BES: begeleide externe stage

In deze eigen aspecten van kwaliteit onderscheiden wij ons binnen onze onderwijskwaliteit omdat naar ons idee hier de kern zit van kwalitatief goed praktijkonderwijs.

Per eigen aspect van kwaliteit beschrijven we nu:

- *Wat verstaan we eronder?*
- *Hoe maken we onze kwaliteit zichtbaar?*
- *Wat is de ambitie voor de periode 2021-2025?*

IOP

Wat verstaan we hieronder?

In lijn met het organiseren van meer gepersonaliseerd onderwijs voor de leerling tijdens de hele schoolloopbaan wordt het IOP aangepast en ingezet als een document in gebruik van en door de leerling. We spreken van een 'levend IOP': een document in handen van de leerling met daarin de persoonlijke leerdoelen* voor de volgende lesperiode, waarbij aangegeven waar, wanneer en hoe de leerling er aan werkt. Daarnaast ligt de vraag voor of een wijze van beoordelen door de leerling zelf en betrokken docenten aansluit op de ambitie van de school. Het doel is om leerlingen te leren zelfstandig de regie te nemen op hun leren en leven in de school en de samenleving met betaald arbeid.

* Persoonlijke doelen betreffen minimaal de vakoverstijgende competenties. Op termijn wordt nagegaan of en in welke mate meer gepersonaliseerd wordt met vakspecifieke doelen.

Hoe maken we onze kwaliteit zichtbaar?

Kwaliteit wordt afgemeten aan de hand van de volgende indicatoren.

- Elke leerling kan zelf vertellen wat hij leert op school, hoe hij dat aanpakt en wanneer hij er aan werkt.
- De persoonlijke leerdoelen zijn omschreven in 'observeerbaar gedrag' zodat de leerling weet wat, waar en hoe hij werkt naar het observeerbare resultaat.
- De persoonlijke leerdoelen zijn door betrokkenen (waaronder de leerling) beoordeeld en geregistreerd.

Wat is de ambitie voor de periode 2021-2025?

Aan het einde van deze schoolplanperiode heeft elke leerling een 'levend IOP' als werkdocument voor de persoonlijke leerdoelen. Het IOP is dagelijks in gebruik en zichtbaar in de leer- werksituatie van de leerling.

Leerlingen kunnen vertellen wat ze aan het leren zijn, wanneer en hoe. Leerlingen kunnen hierop reflecteren en (deels) vervolgdelen met de mentor bepalen en zelf vastleggen in het nieuwe IOP.

Docenten en de leerling zelf beoordelen periodiek de leerdoelen.

Avondschool

Wat verstaan we hieronder?

De avondschool stelt de deuren open voor oud-leerlingen van PrO Hardenberg eenmaal in de week van 19.00-21.00 uur in de periode van september tot en met april. Het doel is om oud-leerlingen en hun ouders/ begeleiders op maat ondersteuning te bieden voor het organiseren van duurzame participatie in de samenleving met arbeid. Het heeft een maatschappelijke functie en kent een vangnetconstructie.

De aangeboden activiteiten en ondersteuning zijn de volgende:

- Het aanbieden van opleidingen met een branche-erkend civiel effect;
- Het aanbieden van ICT-activiteiten ter ondersteuning van maatschappelijke participatie;

- Het aanbieden van weerbaarheids- en sociaaltrainingen;
- Het bieden van praktische ondersteuning voor wonen en vrije tijd;
- Persoonlijke ondersteuning middels individuele gesprekken.

Hoe maken we de kwaliteit zichtbaar?

- Het aantal en de aanwezigheid van de deelnemers wordt geregistreerd.
- Jaarlijks vindt er een bespreking op managementniveau plaats om de avondschool te evalueren en waar gewenst bij te stellen voor het opvolgend schooljaar. Dit vindt plaats aan de hand van de geregistreerde opbrengsten en vormt een onderdeel van de kwaliteitscyclus binnen de school.

Wat is de ambitie voor de periode 2021-2025?

- Het verder versterken van de arbeidspositie leerlingen in de transitie naar arbeid.
- Het aanscherpen van het ondersteuningsaanbod naar de vraag van de klant.
- Meer focus op de deelname van de schoolverlaters, die recent de school verlaten.

Entree

Wat verstaan we hieronder?

Het aanbieden van de gediplomeerde opleiding Entree volgens de norm en de eisen van de samenwerkingspartners ROC (Alfa-college en Zone-college).

Hoe maken we hier onze kwaliteit zichtbaar?

De kwaliteit van de opleiding wordt bepaald door

- De gestelde norm onder 'Resultaatgebied Leerresultaten'

Wat is de ambitie voor de periode 2021-2025?

- Het uitbouwen van de opleidingsroutes Entree in samenwerking met het ROC.
- Onderzoek naar de bestendigheid van de uitstroom vanuit Entree naar bestendige arbeid in samenwerking met het ROC.

Lerende organisatie

Wat verstaan we er onder?

Het ontwikkelen van een zelfverantwoordelijk team voor de onderwijsontwikkeling van het onderwijs op school. Schoolontwikkeling is teruggegeven aan het gehele team. Daarmee werken we toe naar een lerende organisatie waar autonomie, eigenaarschap en samenwerken de pijlers zijn. Deze drie uitgangspunten gelden voor het individuele personeelslid in relatie tot het team waar hij onderdeel van is en voor het team in de onderliggende dialoog.

We richten ons vooralsnog op onderwijsontwikkeling onder de regie van het voltallige team.

Hoe maken we onze kwaliteit zichtbaar?

De thema's voor schoolontwikkeling zijn in samenspraak mét het team bepaald. Alle personeelsleden participeren in schoolontwikkeling. Eenieder heeft naar eigen voorkeur ingetekend voor maximaal één ontwikkelthema. Elke ontwikkelgroep heeft het eigen ontwikkelthema geconcretiseerd in een jaarplan. Het jaarplan is omschreven in toetsbare, zichtbare en haalbare resultaten.

Elke ontwikkelgroep legt periodiek de tussenresultaten voor aan het gehele team voor inspraak en goedkeuring. Zo is en blijft eenieder eigenaar en verantwoordelijk voor het geheel.

Wat is de ambitie voor de periode 2021-2025?

Over 4 jaar bepaalt het samenwerkend team eigenstandig de ontwikkelthema's van de school aan de hand van het schoolplan.

Het team werkt de inhoud van de thema's uit in een cyclische jaarplanning: het team plant en organiseert de uitvoering er van met behulp van zogenaamde verbeterborden, zorgt voor inspraak van het hele team, stemt de inhoud af met de andere ontwikkelgroepen en evalueert (tussentijds) de resultaten. Op basis daarvan worden de nieuwe plannen ontwikkeld.

Daarnaast is met het team bepaald of en zo ja voor welke onderwijsdomeinen van het primaire proces van onderwijsgeven zij verantwoordelijk willen zijn.

Begeleide externe stage

Wat verstaan we er onder?

De begeleide externe stage (B.E.S.) is een specifieke stagevorm ter voorbereiding op de individuele externe stage.

De reden voor de B.E.S. is de grote mate van uitval wanneer leerlingen extern op stage gingen. Leerlingen hadden onvoldoende beelden bij de verschillende arbeidsmogelijkheden. De algemene arbeidsvaardigheden in de echte wereld werden nog onvoldoende beheerst. Als school was er nog te weinig zicht op de ondersteuningsbehoefte van de leerling voor een individuele stage.

In de B.E.S. werkt de leerling in een kleine groep onder begeleiding van een docent in verschillende bedrijfssectoren. In deze realistische context werkt de leerling aan de basale werknemersvaardigheden. De leerling krijgt een realistisch beeld over beroepen, die nog onbekend terrein kunnen zijn.

Hoe maken we onze kwaliteit zichtbaar?

- We gaan na of de B.E.S. de arbeidsvaardigheden van de leerling versterkt aan de hand van het registreren van de leerontwikkeling van de vakoverstijgende competenties.

- We monitoren de ontwikkeling in de individuele stages om na te gaan of de gekozen stages passen bij de interesses van de leerling.
- We gaan na of de uitval in individuele stages afneemt.

Wat is de ambitie voor de periode 2021-2025?

De ambitie is om de betrokken bedrijven duurzaam te verbinden aan de school. Daarnaast streven we ernaar om dit specifieke stagebestand te verbreden.